

Az otthoni (napközis) felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei, korlátai

Az ismeretanyag átadásának színhelye alapvetően a tanítási óra. Azonban a készségek kialakításának és a gyakorlat megszerzésének a lehetősége nem korlátozódhat csak a tanórára. A fent említett jártasságok nagy részét csak rendszeres, kitartó munkával lehet elérni, mely elképzelhetetlen az otthoni gyakorlás nélkül. Ezért a tantárgyak legtöbbszörénél szükséges a rendszeres házi feladat.

A házi feladat lehet:

szóbeli vagy
írásbeli munka, vagy
egyszerre mindkettő

Évf.	Elvei	Írásbeli / Szóbeli	Korlátai
1-4.	A tanult tananyag begyakorlását szolgálja és ahhoz kapcsolódik. (készség – és képességfejlesztés). Lehetőség szerint képességek alapján differenciált házi feladat adása.	Az írásbeli és szóbeli házi feladatok arányát a tantárgy jellegéből adódóan határozzuk meg, a tanulók terhelhetőségét és képességét maximálisan figyelembe véve.	A projekt és a témahéthez kapcsolódóan a tanulóknak szorgalmi feladat, gyűjtőmunka adható.
5-8.	A tanult és megértett tananyag begyakorlását szolgálja és ahhoz kapcsolódik. (készség – és képességfejlesztés) Lehetőség szerint képességek alapján differenciált házi feladat adása.		

Iskolánkban a házi feladatok meghatározásával kapcsolatosan az alábbi szabályok érvényesülnek:

- az ötödik-nyolcadik évfolyamon a tanulók a tanítási szünetek idejére – a szokásos (egyik óráról a másikra esedékes) feladatokon túl – nem kapnak sem szóbeli, sem írásbeli házi feladatot;
- a tanulók eredményes felkészülésének érdekében egy tanítási napon belül egy-egy osztállyal legfeljebb kettő témazáró, illetve félévi vagy év végi felmérő dolgozatot lehet írni.

A szaktanár adhat fel úgynevezett szorgalmi, alkotó és kreatív házi feladatot is.

A házi feladat ellenőrzése:

- A szóbeli házi feladatok ellenőrzése legtöbbször szóbeli feleletek formájában történik.

- Az otthoni írásbeli munkákat minden esetben ellenőrizni kell.

Az otthoni feladatok jellege függ a tantárgy sajátosságától.

Házi feladatok lehetnek:

- feladatgyűjteményből adott feladatok,
- tankönyvi kérdésekre adandó válaszok,
- vázlatkészítés,
- leíró vagy elemző munkák,
- házi dolgozat,
- gyűjtő- vagy kutatómunka, illetve
- számítógépes feladat
- önértékelés.

Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása

A tanítási órákon jellemzően rendszeres otthoni szóbeli feladatot határozunk meg, amelyet a tanítási órát tartó pedagógusaink egyértelműen közölnek. A szóbeli felkészülés céljából meghatározott feladatokat a következő tanítási órákon szóbeli, esetenként írásbeli számonkérési formában, illetőleg frontális számonkéréssel ellenőrizzük. A szóbeli feladatok mellett a legtöbb tantárgyból rendszeresen írásbeli házi feladatokat határozunk meg, amelyet tanulóinknak általában a következő tanítási órára kell elkészíteniük. Az írásbeli feladatok speciális csoportját alkotják egyes tantárgyak olyan feladatai, amelyek hosszabb előkészületeket igényelhetnek, pl. olvasónapló írása, fél oldalt meghaladó idegen nyelvi fordítási feladat, alkotómunkát igénylő művészeti alkotás elkészítése. Ezekre a tevékenységi formákra általában több időt biztosítunk, mint két tanítási óra között eltelt időtartam. A hétfévi időszakra az 1-4 évfolyamokon maximum 30 percen megoldható házi feladatot adunk gyakorlásként. Az 5-12 évfolyamokon jelölhetünk ki írásbeli és szóbeli házi feladatot, de ennek mértéke, terjedelme nem haladhatja meg a hétköznapiakon is szokásos mértéket.

A szóbeli és írásbeli házi feladatok meghatározásakor a következő elveket követjük:

- egy-egy tantárgyból jellemzően annyi szóbeli és írásbeli házi feladatot jelölünk ki, amennyi -átlagos diákjaink képességét és munkabírását, koncentráció képességét figyelembe véve – nem haladja meg a 30 perces munkaidő-igényt
- a hosszabb idő-ráfordítást igénylő házi írásbeli feladatokat (olvasónapló, házi dolgozat, stb.) legalább egy héttel a kijelölt elkészítési időpont előtt kijelöljük
- a tanítási szünetek időtartamára (őszi, téli és tavaszi szünet, többnapos ünnepek) nem adunk sem írásbeli, sem szóbeli házi feladatot többet, mint egyébként egyik órától a másikra, kivéve indokolt esetben (pl.: nyelvvizsgára készülés, kötelező olvasmány, projekt tevékenység, stb.)
- minden pedagógus köteles figyelembe venni, hogy a tanulónak egy-egy tanítási napra több tantárgyból is készülnie kell

Elsőrendűen fontosnak tartjuk, hogy diákjaink szellemi terhelése az optimálisához közelítsen. Ennek érdekében nem elegendő az iskolai tanítási órákon való aktív vagy passzív részvétel. Szükségesnek tartjuk, hogy tanulóink számára rendszeresen önálló otthoni felkészülésre alkalmas írásbeli, szóbeli vagy gyakorlati feladatokat határozzunk meg.

A tanulók írásbeli beszámoltatásának rendje

Az iskolában íratott bármely típusú dolgozatot két héten belül (10 munkanap) ki kell javítani, a kijavított dolgozatot a tanulóknak be kell mutatni. A házirend további korlátozásokat írhat elő a témazáró és a számonkérő dolgozatok bejelentése és megíratása tárgykörében, így korlátozásokat állíthat föl az egy napon íratható témazáró és számonkérő dolgozatok számát illetően.

Az iskolai dolgozatok formái az alábbiak:

- röpdolgozat az adott óra vagy maximálisan az utolsó három óra tananyagából,
- érintheti az osztályt egyes tanulóit vagy egészét,
- a röpdolgozat előzetes bejelentése nem kötelező,
- számonkérő dolgozat háromnál több óra anyagából,
- érintheti az osztályt egyes tanulóit vagy egészét,
- a számonkérő dolgozat előzetes bejelentése legalább két nappal korábban kell, hogy megtörténjék,
- témazáró dolgozat egy vagy több átfogó témakör anyagából
- jellemzően az osztály egészét érinti,
- a témazáró dolgozat előzetes bejelentése a dolgozat íratását megelőzően legalább egy héttel korábban kell, hogy megtörténjék,
- a témazáró dolgozatra a tanuló az SzMSZ-nek megfelelően egy osztályzatot kap.

A tanulók írásbeli beszámoltatása jellemző formája az iskolai oktatásnak, de intézményünkben kiemelt hangsúlyt kívánunk helyezni diákjaink rendszeres szóbeli feleltetésére is, mert diákjaink szóbeli megnyilvánulásának, kommunikációjának szintje jelenleg elmarad a kívánatostól.

Az iskolai írásbeli beszámoltatás formái, rendje, korlátai, a tanulók tudásának értékelésben betöltött szerepe, súlya

Az írásbeli beszámoltatás formája	Funkciója	Gyakorisága	Rendje	Az értékelésben betöltött szerepe	Korlátai
Írásbeli felelet	Egy kisebb tananyag számonkérése 15-20 percben	Óraszámától függően aktuálisan	max. 15-20 percben	Felelet értékű	
Dolgozat	Több óra tananyagának számonkérése	Óraszámától függően aktuálisan	Max. 45 perc	Felelet értékű	Egy nap max. kettőt – előre jelezve /Házirend/
Témazáró /szummatív/	Egy-egy témakör lezárásakor	Tantárgyanként változó	Max. 2x45 perc	Felelet értékű (nem számít)	Egy nap max. 2x45 perces

				duplán)	dolgozat – előre jelezve /házi rend
Év eleji és év végi felmérés	Az éves tananyag számonkérése	Év elején, év végén	Max. 2x45 perc	Tájékoztató jellegű	

- A tanulók tanulmányi munkájának, teljesítményének egységes értékelése érdekében a tanulók írásbeli dolgozatainak, feladatlapjainak, tesztjeinek értékelésekor az elért teljesítmény (pontszám) érdemjegyekre történő átváltását a következő arányok alapján végzik el a szaktárgyat tanító nevelők:

Teljesítmény	Érdemjegy
0-33 %:	elégtelen (1)
34-50 %:	elégséges (2)
51-75 %:	közepes (3)
76-90 %:	jó (4)
91-100 %:	jeles (5)